

قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع + الحاقات و اصلاحات

فصل ششم - جرایم و مجازات‌ها - ششم

فصل ششم - جرایم و مجازات‌ها

ماده 42

ماده 42 (اصلاحی 14/08/1396) - بریدن و ریشه کن کردن و سوزاندن نهال و درخت و تهیه چوب و هیزم و ذغال از منابع ملی و توده‌های جنگلی بدون اخذ پروانه از وزارت منابع طبیعی ممنوع است

1 - جریمه نقدی بریدن، ریشه کن کردن و سوزاندن هر اصله نهال، یک میلیون و پانصد هزار (500 / 000 / 1) ریال تا سه میلیون و هفتصد و پنجاه هزار (3 / 750 / 000) ریال به شرح زیر می‌باشد:

1 - 1 - نهال درختان موضوع ماده (1) قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخایر جنگلی کشور - مصوب 1371 - و گونه‌های کهور، آکاسیا و کنار، سه میلیون و هفتصد و پنجاه هزار (3 / 750 / 000) ریال.

1 - 2 - نهال درختان دسته دوم موضوع بند (17) ماده (1) قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع، دو میلیون و دویست و پنجاه هزار (2 / 250 / 000) ریال.

1 - 3 - نهال درختان سایر گونه‌ها، یک میلیون و پانصد هزار (1 / 500 / 000) ریال.

2 - جریمه نقدی بریدن و ریشه کن کردن هر اصله درخت و تهیه هر مترمکعب چوب، هیزم و ذغال از آن، سی میلیون (30 / 000 / 000) ریال تا هفتاد و پنج میلیون (75 / 000 / 000) ریال به شرح زیر می‌باشد:

2 - 1 - درختان موضوع ماده (1) قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخایر جنگلی کشور - مصوب 1371 - و گونه‌های کهور، آکاسیا و کنار، هفتاد و پنج میلیون (75 / 000 / 000) ریال.

2 - 2 - درختان دسته دوم موضوع بند (17) ماده (1) قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع،

پنجاه و دو میلیون و پانصد هزار (52/ 500/ 000) ریال.

2- 3 - درختان سایر گونه‌ها، سی میلیون (30/ 000/ 000) ریال.

در تمام موارد عین مال نیز ضبط و بترتیب مقرر در ماده 28 این قانون عمل خواهد شد.

ماده 43

ماده 43 (اصلاحی 14/08/1396) - بریدن و ریشه کن کردن بوته‌ها و خارها و درختچه‌های بیابانی و کویری و کوهستانی در مناطق کویری و بیابانی ممنوع است متخلف به حبس تکدیری تا ده روز محکوم و میزان جرایم نقدی موضوع این ماده، شش میلیون (6/ 000/ 000) ریال تا پانزده میلیون (15/ 000/ 000) ریال به شرح زیر می‌باشد:

1- بریدن و ریشه کن کردن بوته‌ها و خارهای مناطق بیابانی و کویری، شش میلیون (6/ 000/ 000) ریال.

2- بریدن و ریشه کن کردن درختچه‌های مناطق بیابانی و کویری، پانزده میلیون (15/ 000/ 000) ریال.

در صورت تکرار بهر دو مجازات محکوم خواهد شد.

تبصره

تبصره - انجام عملیات مذکور در ماده بالا در صورتیکه بمنظور زراعت یا درختکاری و ایجاد بادشکن یا مرتع مشجر یا غیر مشجر و همچنین به منظور تأمین حوائج دیگر اهالی باشد با اجازه سازمان جنگلبانی و طبق شرایطی که از طرف سازمان مزبور تعیین می‌شود مجاز است.

ماده 43

ماده 43 مکرر (الحاقی 20/01/1348) - به منظور جلوگیری از پر شدن مخازن سدها و حرکت ریگ‌های روان و همچنین حفاظت و جلوگیری از فرسایش خاک مناطقی که از طرف وزارت منابع طبیعی تشخیص داده میشود قرق اعلام میگردد و چرانیدن دام و زراعت دیم در مناطق قرق شده بکلی ممنوع است. کشت آبی در این مناطق و تعیین مناطق قرق در اراضی زیر سدها طبق آئین نامه‌ای خواهد بود که به تصویب وزارت منابع طبیعی و وزارت آب و برق و وزارت کشاورزی برسد.

ماده 44

ماده 44 (اصلاحی 14/08/1396) - چرانیدن بز در جنگل‌ها و مراتع و مناطقی که از طرف سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور تعیین و آگهی شده است ممنوع و متخلف پرداخت غرامت چهار میلیون و هشتصد هزار (4 / 800/ 000) ریال برای هر راس بز محکوم می‌شود.

ماده 44

ماده 44 مکرر (الحاقی 20/01/1348) - چرانیدن دام در منابع ملی مذکور در ماده یک قانون ملی شدن جنگل‌های کشور بدون اخذ پروانه مطلقاً ممنوع است. وزارت منابع طبیعی مکلف است دام افرادی را که بدون پروانه مبادرت به چرای دام می‌نمایند بنفع خود ضبط نموده و بدون رعایت تشریفات مزایده به فروش برساند در مورد صاحبان پروانه‌های چرا که بر خلاف مندرجات پروانه صادره مبادرت به چرای دام اضافه بر تعداد مجاز در پروانه بنمایند بترتیب فوق رفتار خواهد شد و دام اضافه بر ظرفیت چرا بنفع وزارت منابع طبیعی ضبط و بفروش میرسد. نحوه اجرای این ماده بموجب آئین نامه‌ای خواهد بود که به پیشنهاد وزارت منابع طبیعی و به تصویب کمیسیون‌های مربوط مجلسین خواهد رسید.

تبصره 1

تبصره 1 (الحاقی 20/01/1348) - واگذاری حق استفاده از پروانه چرا بهر نحو از طرف صاحب پروانه بدیگری و یا دریافت وجه یا هر نوع مالی به عنوان واگذاری پروانه یا حق علفچر یا حق عبور یا بهر عنوان بابت استفاده از مرتع موضوع پروانه ممنوع است و مرتکب به حبس تأدیبی از شش ماه تا دو سال محکوم خواهد شد.

تبصره 2

تبصره 2 (الحاقی 20/01/1348) - چرانیدن احشام کشورهای همجوار در مراتع داخل کشور و تعیین نرخ علفچر بموجب آئین نامه‌ای خواهد بود که از طرف وزارت منابع طبیعی تهیه و بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

ماده 45

ماده 45 – آتش زدن نباتات در مزارع و باغات داخل یا مجاور جنگل بدون اجازه و نظارت ماموران جنگلبانی ممنوع است در صورتی که در نتیجه بی‌مبالاتی حریق در جنگل ایجاد شود مرتکب به حبس تأدیبی از دو ماه تا یکسال محکوم خواهد شد.

ماده 46

ماده 46 (اصلاحی 14/08/1396) – هر کس مبادرت به کت زدن یا روشن کردن آتش در تنه درخت جنگلی نماید بحبس تأدیبی از سه ماه تا یکسال محکوم خواهد شد و جریمه نقدی کت زدن یا پی زدن یا روشن کردن آتش در تنه درخت جنگلی، از سی میلیون (30/ 000/ 000) ریال تا هفتاد و پنج میلیون (000 / 000/ 75) ریال به شرح زیر می‌باشد:

1- درختان موضوع ماده (1) قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخایر جنگلی کشور – مصوب 1371 – و گونه‌های کهور، آکاسیا و کنار، هفتاد و پنج میلیون (000 / 000/ 75) ریال.

2- درختان دسته دوم موضوع بند (17) ماده (1) قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع، پنجاه و دو میلیون و پانصد هزار (000 / 500/ 52) ریال.

3- درختان سایر گونه‌ها، سی میلیون (000 / 000/ 30) ریال.

ماده 47

ماده 47 – هر کس در جنگل عمداً آتش سوزی ایجاد نماید بحبس مجرد از سه تا ده سال محکوم خواهد شد در صورتی که مرتکب مامور جنگلبانی باشد حداکثر مجازات مذکور محکوم می‌شود.

تبصره

تبصره – در موقع آتش سوزی در جنگل‌ها کلیه مأمورین دولتی اعم از لشکری و کشوری و شهرداری‌ها که در نزدیکی آن محل باشند در مقابل تقاضای مأمورین جنگلبانی یا ژاندارمری یا بخشداری موظفند با کلیه وسایل ممکنه دولتی و شهرداری که در اختیار دارند در آتش‌نشانی کمک نمایند مأمورین کشوری و شهرداری که در ایفای این وظیفه مسامحه و قصور نمایند بر حسب مورد طبق مقررات مواد 58 و 59

قانون استخدام کشوری مجازات می‌شوند. در مورد ماموران لشکری تعقیب و مجازات آنان طبق مقررات و قوانین نظامی خواهد بود.

ماده 48

ماده 48 - حمل چوب و هیزم و زغال حاصل از درختان جنگلی در تمام نقاط کشور باستثناء داخله شهرها بدون تحصیل پروانه حمل از سازمان جنگلبانی ممنوع است و چنانچه مرتکب فاقد پروانه بهره برداری باشد طبق قانون مجازات مرتکبین قاچاق تعقیب خواهد شد در صورتی که دارای پروانه بهره برداری باشد فقط عین مال بسود سازمان جنگلبانی ضبط می‌شود. حمل چوب و هیزم و زغال از شهر بدهات مجاور در حدود مصرف شخصی مجاز است حدود این اجازه در آیین نامه اجرایی این قانون تعیین خواهد شد.

تبصره 1

تبصره 1 - حمل مجدد چوب و زغال و هیزم مجاز بین شهرهایی که سازمان جنگلبانی آگهی خواهد کرد احتیاج به صدور پروانه ندارد.

تبصره 2

تبصره 2 - در صورتیکه چوب یا هیزم یا زغالی که برای مصارف روستائی جنگل نشینان یا دهکده‌های مجاور جنگل اختصاص داده شده به نقاط دیگر حمل شود قاچاق محسوب و طبق مقررات قانون کیفر مرتکبین قاچاق با مرتکب رفتار خواهد شد.

تبصره 3

تبصره 3 - راننده وسیله نقلیه که چوب‌های بدون پروانه را عالماً حمل کرده باشد معاون جرم محسوب و علاوه از مجازات مقرر از دو ماه تا یکسال از حق رانندگی محروم می‌شود. مامورین سازمان جنگلبانی باید پروانه رانندگی را از مرتکب اخذ و ضمیمه پروانه به دادگاه صلاحیتدار ارسال دارند.

ماده 49

ماده 49 – استفاده از کوره زغال موجود یا احداث کوره زغال جدید در جنگل یا مجاور آن مستلزم داشتن پروانه از سازمان جنگلبانی میباشد و متخلف به یکماه تا شش ماه حبس تأدیبی محکوم خواهد شد.

تبصره

تبصره- سازمان جنگلبانی مجاز خواهد بود که کوره‌های زغال بدون پروانه مذکور در این ماده را خراب نماید.

ماده 50

ماده 50 (اصلاحی 14/08/1396) – بمنظور احیاء جنگل‌های سوخته و منابع ملی که بی‌رویه بهره برداری و مخروبه گردیده و همچنین توده‌های جنگلی مذکور در تبصره 2 ماده دوم قانون ملی شدن جنگل‌ها سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور مکلف است با انتشار آگهی و نصب تابلو حدود آن‌ها را تعیین و قرق اعلام کند و تا مدتی که سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور مقتضی بداند هر گونه دخل و تصرف ممنوع است.

متخلف از جهت قطع اشجار طبق مقررات این قانون تعقیب و جریمه ریالی چرای غیرمجاز در محدوده جنگل‌های سوخته شده و یا توده‌های جنگلی مذکور در تبصره (2) ماده (2) قانون ملی شدن جنگل‌ها که توسط سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور قرق اعلام شده است، برای هر واحد دامی معادل بیست درصد ارزش متوسط واحد دامی که در ابتدای هر سال توسط وزارت جهاد کشاورزی اعلام می‌شود، محاسبه خواهد شد و پرداخت خسارت وارد به منابع ملی قرق شده محکوم خواهد شد.

همچنین مباشر عمل مجرم محسوب است مگر اینکه سبب اقوی از مباشر باشد.

ماده 51

ماده 51 – هیچیک از کارکنان سازمان جنگلبانی اعم از فنی یا اداری حق ندارند مستقیماً یا با واسطه در معاملات محصولات جنگل که جنبه تجارت داشته باشد شرکت نمایند در صورت تخلف به حبس تأدیبی از یک ماه تا شش ماه محکوم و همچنین برای همیشه از خدمت کادر جنگلبانی محروم خواهند شد.

ماده 52 - علامت ویژه جنگلبانی علامت رسمی دولتی است و تقلید کننده جاعل محسوب و طبق ماده 99 قانون مجازات عمومی تعقیب خواهد شد.

تبصره 1

تبصره 1 - مامورین جنگلبانی که چکش بآن‌ها سپرده شده مکلف به حفظ چکش‌های ویژه سازمان جنگلبانی می‌باشد و چنانچه در اثر عدم مراقبت آن‌ها چکش بدست شخص غیر صلاحیت دار افتد مأمورین مزبور به تنزل مقام تا یک پایه محکوم خواهند شد و اگر از چکش استفاده سوئی شده باشد که مطابق این قانون عمل مزبور قاچاق محسوب باشد ماموری که چکش به او سپرده شده بمجازات معاونت در جرم قاچاق محکوم می‌گردد.

تبصره 2

تبصره 2 - اشخاصیکه از چکش‌های ویژه سازمان جنگلبانی سوء استفاده نمایند مشمول این ماده خواهند بود.

تبصره 3

تبصره 3 - هرگاه ماموری که چکش باو سپرده شده شخصاً و یا با تبانی شخص دیگری از چکش سوء استفاده نماید به حداکثر مجازات مباشر اصلی جرم مذکور در این ماده محکوم خواهد شد.